

Registratienummer:	RVO13.0172	Portefeuillehouder:	S.C.G.M. den Dulk-Winder
Van afdeling:	Concernstaf	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • ID13.02489 Informatieblad met toelichting op de Wet RGT • ID13.02916 Voorbeeld ingevulde vragenlijst Wabo • ID13.02917 Toelichting bij Wabo-vragenlijst
Behandelend ambtenaar:	ir. F.C. Breukink		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8183		
E-mail adres:	f.breukink@denhelder.nl		
Onderwerp:	Invoering Wet Revitalisering generiek toezicht		

Gevraagd besluit:

- 1) Voor de horizontale verantwoording het instrument 'Toezichtinformatie' op waarstaatjegemeente.nl te gebruiken als basis voor het inrichten van een schriftelijke rapportage aan uw raad.
- 2) Vanaf 2014 horizontaal te verantwoorden over de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro), de archiefwet en het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo).
- 3) De verantwoording met toezichtinformatie te koppelen aan de bestaande horizontale verantwoordingsmechanismen, de P&C-cyclus, op de volgende wijze:
  - a. Vanaf de programmarekening 2013 een nieuwe paragraaf 'Toezichtinformatie' op te nemen met daarin een rapportage bestaande uit feiten en rapportage van waarstaatjegemeente.nl, eventuele extra informatie voor de provincie, toelichting/conclusie en verbeteracties.
  - b. Vanaf de programmabegroting 2015 een paragraaf 'Toezichtinformatie' op te nemen met daarin de speerpunten voor het komende jaar en een terugblik op de belangrijkste activiteiten sinds de rapportage in de programmarekening.

Publiekssamenvatting

Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. Deze wet brengt veranderingen aan in het stelsel van het interbestuurlijk toezicht. Doel van de wet is het toezicht te vereenvoudigen, transparanter te maken en bestuurlijke drukte te verminderen. De wet herbevestigt de positie van de gemeenteraad als 1e orgaan dat toezicht houdt op het college. Als de horizontale verantwoording van het college naar de raad adequaat is en de raad zijn controlerende rol goed vervult, dan blijft de toezichthouder (rijk of provincie) op afstand. Het raadsvoorstel beschrijft het voorstel hoe de horizontale verantwoording van het college aan de raad wordt vormgegeven. Dat gebeurt door het toevoegen van een nieuwe paragraaf 'Toezichtinformatie' in de programmarekening en –begroting.

Inleiding

Aanleiding

Dit raadsvoorstel is gericht op de invoering van de Wet revitalisering generiek toezicht (wet RGT) die per 1 oktober 2012 in werking is getreden. Deze wet brengt veranderingen met zich mee in het stelsel van het interbestuurlijk toezicht. Voor meer informatie over deze wet verwijzen wij u naar het bijgevoegde informatieblad en de informatie die aan u is verstrekt bij de informatiebijeenkomst op 7 oktober 2013.

Op 28 oktober 2013 besprak de wethouder de startnotitie Wet RGT met de commissie Bestuur en Middelen. Centraal stond onze denkrichting over de invoering van de Wet RGT. De commissie:

- gaf aan met het oog op het gebruik van waarstaatjegemeente.nl niet enkel een online-instrument te willen gebruiken, maar ook een rapportage te willen ontvangen;
- sprak haar twijfel uit over koppeling aan de P&C-cyclus, omdat een losse rapportage haar eenvoudiger leek;
- gaf een voorkeur aan voor twee keer rapporteren in het jaar om zo bij te kunnen sturen.

Deze aandachtspunten zijn meegenomen in het voorliggende raadsvoorstel. De commissie heeft geen opmerkingen gemaakt over de in de startnotitie voorgestelde wetten om over te verantwoorden.

Belang voor de raad: herbevestiging positie raad

De wet herbevestigt de positie van uw raad als 1^e orgaan dat toezicht houdt op ons college. Uw raad is de eerst aangewezen om het toezicht uit te oefenen op de uitvoering van wettelijke taken. U gaat hierbij een grotere rol spelen dan voorheen.

Uw raad moet de controlerende rol op de uitvoering van medebewindtaken goed kunnen uitvoeren. Daarvoor heeft u informatie nodig. De opdracht van ons college is de horizontale verantwoording met toezichtinformatie aan uw raad adequaat in te richten. Als dit goed is ingericht en uw raad de controlerende rol goed vervult, dan blijft de toezichthouder (rijk of provincie) meer op afstand dan in het verleden. In het uiterste geval kunnen rijk of provincie optreden als ons college in gebreke blijft. Zij kunnen dit doen door het inzetten van twee generieke toezichtinstrumenten: indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing of schorsing en vernietiging.

Centrale vraag

De centrale vraag in dit raadsvoorstel is op welke wijze vanaf 2014 de horizontale verantwoording met toezichtinformatie wordt ingericht.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De burger is gebaat bij een gemeente die haar taken uitvoert conform de wettelijke eisen. Een goede invoering van de wet RGT draagt bij aan de rechtszekerheid voor de burger en transparantie in het handelen van de overheid.

Kader

Wettelijke kaders

Het kader is de Wet revitalisering generiek toezicht en de Gemeentewet. De wet RGT krijgt met dit voorstel concrete invulling. De Gemeentewet is een kader omdat daarin de twee generieke toezichtinstrumenten zijn opgenomen die rijk en provincie kunnen inzetten als het college in gebreke blijft bij de uitvoering van haar wettelijke taken.

Kaders vanuit toezichthouders

Uitgangspunt van de wet RGT is dat de toezichthouders, rijk en provincie, in principe hun oordeel vellen op basis van dezelfde informatie die uw raad ontvangt. De provincie Noord-Holland heeft wel in een verordening expliciet vastgelegd welke informatie zij nodig heeft om haar toezichthoudende taak uit te voeren. Deze treedt naar verwachting in werking per 1-1-2014. De provincie is er zo van verzekerd dat zij kan beschikken over de informatie die zij minimaal nodig heeft om, op afstand, toezicht te houden.

Het rijk heeft op dit moment nog geen specifieke informatiebehoefte kenbaar gemaakt, behalve dat in 2013 de informatieverzameling over de uitvoering van de wet Kinderopvang verplicht via een vragenlijst op Waarstaatjegemeente.nl is gegaan.

Argumenten

Om de horizontale verantwoording aan uw raad goed in te richten, moet een paar keuzes worden gemaakt. Als eerste geven wij u hier alvast de samenvatting van ons voorstel. Dat helpt om de keuzes en argumenten goed te kunnen volgen. Samenvatting:

Programmarekening 2013

Paragraaf Toezichtinformatie

Wetten: Wabo, Wro, Archiefwet, Brzo

Informatie per wet:

- Basis: Rapportage van waarstaatjegemeente.nl
- Evt. aanvulling n.a.v. verordening provincie
- Toelichting/conclusie
- Verbeteracties

Programmabegroting 2015

Paragraaf Toezichtinformatie

Wetten: Wabo, Wro, Archiefwet, Brzo

Informatie per wet:

- Speerpunten komend jaar
- Terugblik op belangrijkste activiteiten sinds programmarekening

A. Maken we gebruik van het instrument Toezichtinformatie op waarstaatjegemeente.nl?

Om toezicht te kunnen houden, heeft uw raad toezichtinformatie nodig. De vraag is welke criteria worden gehanteerd om te beoordelen of ons college de medebewindtaken goed uitvoert. Hiervoor bieden VNG en KING het instrument 'Toezichtinformatie' aan op Waarstaatjegemeente.nl. Voor de belangrijkste wetten

waarvoor gemeenten taken in medebewind uitvoeren, zijn criteria opgesteld, de toezichtindicatoren. Met vragenlijsten wordt de feitelijke informatie verzameld (zie ingevuld voorbeeld in bijlage ID13.02916). Dit wordt verwerkt tot een online rapportage.

Het instrument 'Toezichtinformatie' biedt naar onze mening een goede basis om de horizontale verantwoording aan uw raad in te richten. Argumenten daarvoor zijn:

- Het denkwerk over wat zinvolle criteria zijn, is al gedaan. Dat hoeven we niet zelf te doen.
- We hoeven niet zelf een systeem te ontwikkelen voor informatieverzameling en verwerking tot rapportages.
- Gebruik maken van dit standaard instrument biedt de mogelijkheid te benchmarken.
- Het gebruik van waarstaatjegemeente.nl is bekend in onze gemeente. Al jaren doet de gemeente mee aan andere onderdelen op waarstaatjegemeente.nl zoals de burgerpeiling. Zo is de gemeente transparant over haar prestaties.
- Het instrument is geschikt voor zowel wettelijke taken waar de provincie toezichthouder voor is, als het rijk.
- Meervoudig gebruik van de gegevens is mogelijk omdat het een online instrument is. Ook de toezichthouders kunnen het raadplegen.
- Als de informatie, die toezichthouders nodig hebben, openbaar beschikbaar is via waarstaatjegemeente.nl, dan mogen ze het niet nog een keer uitvragen bij de gemeente.

De commissie Bestuur en Middelen gaf bij de bespreking van de startnotitie aan niet enkel een online-instrument te willen gebruiken. Wij hechten er aan te benadrukken dat dat niet de bedoeling is. Wij zien waarstaatjegemeente.nl als de 1^e stap voor het verzamelen van feitelijke informatie. De online-rapportage op waarstaatjegemeente.nl is de basis om de schriftelijke verantwoording aan uw raad te verzorgen. Wij breiden die rapportage uit met een toelichting/conclusie en verbeteracties. Zo krijgt u een volledige, schriftelijke rapportage.

Beslispunt A

Voor de horizontale verantwoording het instrument 'Toezichtinformatie' op waarstaatjegemeente.nl gebruiken als basis voor het inrichten van een schriftelijke rapportage aan uw raad.

B. Over welke wetten wordt toezichtinformatie verstrekt aan uw raad?

Tientallen wetten vallen onder de Wet RGT. De wet RGT is nieuw voor zowel ons college als voor uw raad, als ook voor de toezichthouders. Daarom stellen wij voor om over een beperkt aantal wetten aan uw raad te rapporteren. Zo wordt u niet met informatie overstelpt en vraagt het opstellen niet onevenredig veel ambtelijke capaciteit. De vraag is welke wetten voor u belangrijk zijn om toezichtinformatie over te ontvangen. Daarvoor kijken we eerst naar de keuze die de provincie in haar rol van toezichthouder heeft gemaakt.

De provincie heeft besloten haar toezicht specifiek te richten op de medebewindtaken die risicovol zijn voor de gezondheid en het welzijn van burgers. Uw raad kan dit uitgangspunt ook goed hanteren. De provincie heeft in de *Verordening systematische toezichtinformatie* vastgelegd welke taken dat zijn en welke informatie zij wil zien om het toezicht op deze taken uit te oefenen. De provincie houdt risicogericht toezicht op:

- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Wet Ruimtelijke Ordening (Wro);
- Archiefwet;
- Externe veiligheid: Besluit risico's zware ongevallen (Brzo).

Een verordening van de provincie is verplichtend. De informatie moeten wij vanaf 2014 aan de toezichthouder gaan leveren. Daarom stellen wij voor om de toezichtinformatie die u in 2014 ontvangt, over de vier genoemde wetten te laten gaan. De rapportage aan uw raad bevat dan ook zoveel mogelijk¹ de informatie die de provincie vraagt. Zo bedient dezelfde rapportage zowel uw raad als de provincie.

Beslispunt B

Vanaf 2014 horizontaal verantwoorden over de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro), de archiefwet en het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo).

C. Wordt de verantwoording aan de P&C-cyclus gekoppeld?

De keuze is of de horizontale verantwoording plaatsvindt met een aparte rapportage op een apart moment of dat een koppeling met de Planning & Control-cyclus wordt gemaakt. Wij stellen u voor een koppeling te maken met de P&C-cyclus. Onze argumenten hiervoor zijn:

- Een uitgangspunt dat aan de wet RGT ten grondslag ligt, is dat bij het toezicht de bestaande horizontale verantwoordingsmechanismen tussen college en raad uitgangspunt zijn.
- Er wordt geen extra verantwoordingsmoment gecreëerd.

---

¹ Uit de proef met de Wabo is gebleken dat niet alle informatie die de provincie vraagt, opgenomen kan worden in de rapportage aan uw raad. De provincie vraagt nl. ook een paar documenten op, zoals beleid. Deze moeten apart bij de provincie komen.

- Koppeling aan de P&C-cyclus is voor de ambtelijke organisatie efficiënt omdat de uitvraag van de benodigde gegevens waar mogelijk aan bestaande processen kan worden gekoppeld.
- Alle verantwoordingsinformatie wordt gebundeld aan de raad aangeboden wat de mogelijkheid biedt alle informatie in samenhang te bekijken.

De commissie heeft bij de bespreking van de startnotitie twijfel uitgesproken over koppeling aan de P&C-cyclus. Een losse rapportage leek haar het eenvoudigst. Wij menen dat het aansluiten bij de bestaande verantwoordingsmechanismen, het bundelen in één document en het voorkomen van een extra verantwoordingsmoment zwaarder weegt. Het is ook efficiënter en eenvoudiger omdat op deze manier geen aparte aanbieding aan en besluitvormingstraject door uw raad nodig is.

Beslispunt C

De verantwoording met toezichtinformatie koppelen aan de bestaande horizontale verantwoordingsmechanismen, de P&C-cyclus.

D. Op welke wijze wordt de verantwoording opgenomen in de P&C-cyclus?

Nieuwe paragraaf in programmarekening en -begroting

Wij stellen u voor om zowel in de programmarekening als in de programmabegroting een nieuwe paragraaf 'Toezichtinformatie' op te nemen. Argumenten hiervoor zijn:

- Een aparte paragraaf is duidelijk herkenbaar en snel vindbaar.
- Er is geen beperking vanuit het oogpunt van de accountant omdat de accountant zijn goedkeuring geeft aan de jaarrekening en niet aan het jaarverslag waar een paragraaf onderdeel van is.

Een mogelijk nadeel van een paragraaf in de programmarekening en -begroting kan zijn dat de toezichtinformatie bij de behandeling minder aandacht krijgt dan het verdient.

Met een nieuwe paragraaf in beide P&C-documenten komen wij tegemoet aan de commissieleden die bij de bespreking van de startnotitie een voorkeur aangaven voor twee keer rapporteren in een jaar.

Verschillende inhoudelijke opzet beide paragrafen

Wij stellen uw raad voor de paragrafen niet identiek van opzet te maken. De paragraaf in de programmarekening zien wij uitgebreider en meer op controle achteraf gericht, die in de begroting beperkter en meer op (bij)sturing gericht. Argumenten hiervoor zijn:

- Het toezicht op de uitvoering van wettelijke taken is een controle die achteraf plaatsvindt. Daarbij past een cyclus van een jaar, zoals bij veel controle-instrumenten gebruikelijk is. Voorbeelden zijn de programmarekening, maar ook de jaarverslagen die u op basis van wetgeving krijgt toegestuurd over bijvoorbeeld de kinderopvang, milieu en de leerplichtwet. Vanzelfsprekend kan het oordeel over de controle tot verbeteracties leiden.
- De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren flink gekrompen. Dat betekent dat wij prioriteiten moeten stellen waar wij de capaciteit in zetten. Als we vaker uitgebreid verantwoorden, kunnen andere dingen niet.
- De indicatoren die KING samen met VNG, rijk en provincies heeft ontwikkeld, zijn zo gekozen dat ze op hoofdlijnen weergeven hoe een gemeente presteert op de uitvoering van de wettelijke taken. Dat brengt met zich mee dat er in een half jaar tijd niets of weinig aan verandert (zie ook de bijgevoegde vragenlijst van de Wabo). Het vaker de vragenlijsten op [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) invullen en nieuwe rapportages maken, voegt dan niet zo veel nieuws toe.

Concreet stellen wij u voor de nieuwe paragrafen als volgt op te bouwen:

Paragraaf in de programmarekening:

- Feiten en rapportage van [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) (gebaseerd op ingevulde vragenlijsten)
- Eventuele extra informatie die provincie vraagt
- Toelichting/conclusie
- Verbeteracties

Paragraaf in de programmabegroting:

- de speerpunten voor het komende jaar;
- terugblik op de belangrijkste activiteiten sinds de rapportage in de programmarekening.

Als laatste vermelden wij dat wij op basis van onze actieve informatieplicht u gedurende het jaar zullen informeren over belangrijke ontwikkelingen over de uitvoering van wettelijke taken als dat aan de orde is.

Beslispunt D

Vanaf de programmarekening 2013 een nieuwe paragraaf 'Toezichtinformatie' op te nemen met daarin een rapportage bestaande uit feiten en rapportage van [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl), eventuele extra informatie voor de provincie, toelichting/conclusie en verbeteracties.

Vanaf de programmabegroting 2015 een paragraaf 'Toezichtinformatie' op te nemen met daarin de speerpunten voor het komende jaar en een terugblik op de belangrijkste activiteiten sinds de rapportage in de programmarekening.

Maatschappelijk draagvlak

Met dit raadsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de Wet Revitalisering generiek toezicht, waarmee beoogd wordt de horizontale controle van de raad op de taakuitvoering van het college te versterken. Het is de raad zelf, die daar over gaat. In het raadsvoorstel wordt de uitoefening van het toezicht door de raad gefaciliteerd door de integratie daarvan binnen de reguliere planning- en controlcyclus. Dit betreft een interne gemeentelijke procedure. Op grond van artikel 2, aanhef en onder c van de Referendumverordening leent het raadsvoorstel zich daarmee niet voor het houden van een referendum.

Financiële consequenties

Het voorstel heeft geen financiële consequenties. Het gebruik van waarstaatjegemeente.nl is gratis.

Communicatie

Het raadsbesluit wordt intern gecommuniceerd aan de betrokkenen bij de uitvoering van het raadsbesluit.

Realisatie

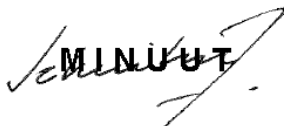
In 2014 wordt conform het raadsbesluit uitvoering gegeven aan de horizontale verantwoording aan uw raad.

Eind 2014/begin 2015 wordt een evaluatie uitgevoerd. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de evaluatie die de provincie en KING gaan uitvoeren.

Den Helder, 19 november 2013.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
ir Ph. Salm

